

Stichting
Voetgangersbeweging Nederland

Postbus 3014
2301 DA Leiden

T: 06- 53 444 342
Email: info@Voetgangersbeweging.nl

KvK: 76043797
ANBI/ RSIN 8604 87 301

JAARVERSLAG 2022

ALGEMEEN

Meer aandacht voor de voetganger

De Voetgangersbeweging Nederland is in oktober 2019 opgericht om de belangen van voetgangers weer duidelijk onder de aandacht te brengen. In de loop van de laatste decennia zijn de voetgangers, vooral als gevolg van het steeds maar toenemende autoverkeer, in een vacuüm beland. Er is geen aandacht meer voor hun belangen, zij zijn als het ware onzichtbaar geworden. Voetgangers moeten genoeg nemen met steeds minder ruimte, een ruimte die ook kwalitatief steeds minder wordt en steeds meer obstakels bevat.

Fietsers, voetgangers en veiligheid

In tegenstelling tot het ontbreken van beleid ten aanzien van de voetganger bestaat er wel een sterke behartiging van belangen van de fietser. Bij veel overheden heeft dit er de afgelopen jaren toe geleid dat in het mobiliteitsbeleid niet de auto, maar de fietser op nummer één is gezet. Door de toenemende afmetingen en snelheden van fietsvoertuigen wordt het voor voetgangers steeds gevaarlijker, met name op fietspaden waar geen voetpad is. Of op plekken waar de stoep zo vol staat dat zij moeten uitwijken naar de rijbaan. De voetganger wordt over het hoofd gezien, terwijl lopen toch de primaire mobiliteitsvorm is. Voetgangersveiligheid verdient meer aandacht.

Ontwikkelingen op voetgangersgebied

Gelukkig komt de voetganger de laatste tijd meer en meer in beeld. Was het jarenlang de gewoonte om het gebruik van de fiets te stimuleren, momenteel worden de fiets en voetganger vaak samen in één adem genoemd waar het gaat om de bereikbaarheid in steden. Een begrip als de 10- of 15-minutenstad, met alle essentiële voorzieningen op loop-en fietsafstand, komt meer en meer in de belangstelling om de steden leefbaar te houden. Dit wordt versterkt door de grote woningbouwopgaves die in meerderheid binnenstedelijk moeten worden opgelost. De ruimte voor de auto staat daarmee onder druk, wat naar voren komt in het groeiende aantal steden dat de wens heeft om autoluw te worden en daartoe ook maatregelen neemt. Daarnaast neemt de aandacht voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte duidelijk toe.

Met deze ontwikkelingen als uitgangspunt levert de Stichting op diverse manieren een bijdrage aan de belangenbehartiging van de voetganger.

Een andere kijk op de openbare ruimte

Met de noodzaak meer te bouwen zal er op een andere manier moeten worden omgegaan met onze openbare ruimte. Meer bouwen betekent tevens een toename van het aantal verplaatsingen, waarop de openbare ruimte moet worden heringericht. Daarbij komt dat ouderen langer thuis blijven wonen; zij zullen zich langer zelfstandig moeten kunnen

verplaatsen om hun boodschappen te doen, naar het gezondheidscentrum te gaan of niet te vereenzamen. Veel aandacht zal daarom moeten worden besteed aan het verbeteren van de leefomgeving, die ook geschikt moet zijn voor mensen met een (tijdelijke) beperking.

Meer ruimte voor lopen

Ruimte voor lopen wordt een belangrijke voorwaarde voor een leefbare en aangename omgeving. Dat vergt tegelijkertijd een betere behartiging van belangen van de voetganger en ondersteuning voor ons pleidooi voor een meer functionele indeling van de openbare ruimte. Steeds vaker wordt er een vorm van 'shared space' toegepast, een oplossing voor verkeerskundige problemen die door de auto worden veroorzaakt en die niet ontwikkeld is als een concept voor meer voetgangersveiligheid. Voetgangers en met name de zwakkeren, voelen zich hier onzeker en onveilig, waardoor ze deze locaties gaan mijden.

De voetganger en het openbaar vervoer

Bij dit alles mag de rol van een goed OV niet worden onderschat. De bus of tram is voor veel voetgangers in combinatie met lopen van onschatbare waarde. Dit stelt behoorlijke eisen aan de maximale loopafstanden naar de haltes en de frequentie over de dag heen tot in de late avond. Door de invoering van sneldiensten op hoofdroutes, met weinig haltes, komt het fijnmazige OV in de stadswijken en dorpen steeds meer onder druk te staan en ontstaan loopafstanden die voor veel ouderen en mensen met een beperking niet meer te doen zijn. Veilige, toegankelijke voetpaden naar bushaltes en verlichting bijabri's mogen van minder belang lijken, maar deze voorzieningen behoren onderdeel uit te maken van een goede vervoersinfrastructuur.

De voetganger als verkeersdeelnemer

Doel van de Voetgangersbeweging is de voetganger als volwaardige verkeersdeelnemer op nummer één in het mobiliteitsbeleid te zetten en een prominente rol te geven bij het verbeteren van een gezonde en inclusieve leefomgeving. De Voetgangersbeweging streeft ernaar een zodanige positie te verwerven dat zij door de overheid als serieuze partij wordt gezien bij het ontwikkelen van mobiliteitsbeleid en bij het ontwikkelen en uitvoeren van ruimtelijke omgevingsplannen en verkeersplannen. Daartoe zal samenwerking worden gezocht met andere organisaties op het gebied van langzaam verkeer.

ACTIVITEITENVERSLAG 2022

Bestuur

Het bestuur van de Voetgangersbeweging is in 2022 acht maal in vergadering bijeengekomen. Deze vergaderingen zijn schriftelijk vastgelegd. Het bestuur kan terugkijken op een gezonde financiële situatie (zie financieel verslag).

Denktank en regiovertegenwoordigers

In de loop van het jaar is een Denktank opgezet bestaande uit permanente en tijdelijke adviseurs, al naar gelang de onderwerpen die spelen. Voorts vond er op regelmatige basis overleg plaats met de regiovertegenwoordigers in Leiden, Den Haag e.o., Haarlem e.o., Utrecht/Bunnik en Midden-Brabant. Het bestuur zoekt naar uitbreiding van het aantal regiovertegenwoordigers voor andere delen in het land.

Contacten en samenwerking

Gedurende het verslagjaar werd overleg gepleegd met aanverwante organisaties om zowel afstemming als samenwerking te onderzoeken. Het betreft hier het Platform Gehandicapten, Rover, Fietsersbond, MENSenSTRAAT en Wandelnet. Tevens werd deelgenomen aan enkele bijeenkomsten van het CROW en relevante congressen binnen Nederland en Vlaanderen.

De voorzitter neemt namens de Voetgangersbeweging deel aan het overleg van Rocov Hollands Midden (RHM). RHM verstrekt gevraagd en ongevraagd adviezen aan provinciaal bestuur, gemeentebesturen en vervoerders. De provincie Zuid-Holland verleent in dit gebied twee concessies: die voor het stads- en streekvervoer van Zuid-Holland Noord aan Arriva en die voor de treindienst Alphen-Gouda aan NS.

Bijdragen aan gemeentelijk voetgangersbeleid

De Voetgangersbeweging heeft grote inbreng gehad bij het tot stand komen van nieuw voetgangersbeleid voor de gemeente Leiden. Daarbij gaat het zowel om recreatief lopen als om het functionele lopen. Als uitvloeisel daarvan vindt er met de gemeente Leiden op regelmatige basis overleg plaats over voetgangersaangelegenheden. Voor het ontwikkelen van verkeersplannen en herinrichtingsplannen hebben wij actief inbreng geleverd.

Op gebied van mobiliteitsbeleid heeft de Voetgangersbeweging een reactie gegeven op mobiliteitsplannen en plannen voor een autoluwe binnenstad in Leiden, Delft en Utrecht. In Leiden is daarbij tijdens gemeenteraadsvergaderingen actief ingesproken ten aanzien van consequenties voor de bereikbaarheid en langere loopafstanden per openbaar vervoer.

Beoordeling verkeerssituaties en verkeersplannen

Op verzoek van bewoners heeft de Voetgangersbeweging verkeerssituaties en plannen beoordeeld in Voorhout, Leiden, Rijswijk, Breda en Bunnik. Zowel in Rijswijk als in Bunnik is door ons een uitgebreide schouw verricht en zijn voorstellen gedaan voor verbeteringen. Naar aanleiding hiervan maakt de Voetgangersbeweging deel uit van een door de gemeente ingestelde Klankbordgroep bij de studie naar een doorfietsroute langs de Provincialeweg en de Stationsweg te Bunnik. Dit project loopt nog steeds.

Ook in Rijswijk loopt nog een verzoek aan de gemeente tot verbetering van de veiligheid bij de oversteekplaats op de Steenvoordelaan. Hiervoor heeft de voorzitter, aan de hand van een eerder uitgevoerde schouw, samen met de wethouder en ambtenaren ter plaatse de situatie en verbetervoorstellen bekeken. Door wijziging van de samenstelling van B&W kon deze kwestie nog niet worden afgerond.

Toegankelijkheid openbare ruimte

Veel klachten kwamen binnen over hinderlijk geplaatste deelscooters in o.a. Den Haag, Amsterdam, Amersfoort, 's-Hertogenbosch en Breda. Dat geldt ook voor slordig gestalde fietsen die de looproute en/of geleidelijnen blokkeren in Leiden, Haarlem, Utrecht en Amsterdam. Aan de hand hiervan hebben we moeten constateren dat in veel gemeenten onvoldoende gehandhaafd wordt. We zijn daarom een actieprogramma gestart om bij gemeenten op verbetering van de handhaving aan te dringen en zo de toegankelijkheid van de openbare ruimte te waarborgen.

Voetgangersvriendelijke binnensteden

In het verslagjaar is door de Voetgangersbeweging een start gemaakt met het beoordelen van voetgangersvriendelijke binnensteden in binnen- en buitenland. Daarbij wordt gelet op ongestoord kunnen lopen, aantrekkelijkheid verblijfsgebied, loopafstanden, bereikbaarheid OV en sociale veiligheid. In dit kader werden bezoeken gebracht aan de binnensteden van Leiden, Delft, Haarlem, 's-Hertogenbosch, Lier, Leuven, Gent, Hameln, Saarbrücken en Trier. In 2023 zal dit worden voortgezet.

Scholenproject

Veel tijd is besteed aan het scholenproject in Leiden Merenwijk. Leerlingen van de groepen 7 en 8 hebben met behulp van iPads hun looproute tussen school en woonstraat aangegeven en hebben de door hen ervaren gevaarpunten aangegeven. De kinderen blijken daarbij andere gevaarpunten aan te geven dan hun ouders eerder deden. Opvallend was dat jongens een andere route kiezen dan meisjes, en dat 's morgens vaak van een ander adres wordt vertrokken dan waar ze na school naartoe gaan. Samen met de gemeente en betrokken scholen wordt een verbeterde en veiligere route uitgewerkt.

Het resultaat van het onderzoek is gepresenteerd op het Nationaal Voetgangerscongres van 13 oktober te Zwolle, en is ingebracht bij een vergelijkbare studie in Vlaanderen. Daarbij is een van onze bestuursleden in Vlaanderen gecertificeerd om dergelijke projecten op te zetten en te begeleiden.

Public relations

Veel werk wordt verricht aan het uitbreiden, onderhouden en het plaatsen van nieuwsberichten op onze website www.voetgangersbeweging.nl. De mogelijkheid van het uitbrengen van een nieuwsbrief wordt onderzocht. Verder zijn er berichten en reacties geplaatst op diverse sociale media, waaronder LinkedIn en Twitter. De Voetgangersbeweging kwam regelmatig in het nieuws. Zo waren er diverse interviews met Ruimte voor Lopen, het Leidsch Dagblad, Leids Nieuwsblad, TV West, Sleutelstad en Unity.nl.

Vooruitzichten

Vrijwilligers zijn en blijven belangrijk voor de ondersteuning van projecten. Er zijn plannen voor nieuwe projecten. Op onze verlanglijst staan onder meer een nieuwsbrief, een onderzoek naar zowel de beleving als de juridische aspecten van 'shared space', en een schouw van de openbare ruimte om deze te toetsen op beweegvriendelijkheid. Voor dit laatste onderwerp zijn inmiddels goede contacten gelegd voor samenwerking met de Universiteit Leiden en Hogeschool Leiden in het kader van 'Leren met de stad'.

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2022

STICHTING VOETGANGERSBEWEGING NEDERLAND

TOELICHTING

Het financiële beleid van de Stichting

De Stichting is verheugd dat door een sober gevoerd financieel beleid het jaar 2022, het derde jaar van ons bestaan, met een positief resultaat kan worden afgesloten. De kosten hebben vooral te maken met de organisatie, de website en met reiskosten. Er is een zeer bescheiden eigen vermogen.

De Stichting financiert haar activiteiten op basis van giften en donaties. Enkele donateurs hebben hun bijdragen omgezet in een jaarlijks terugkerend vast bedrag. Door gebruik te maken van de fiscale aftrekbaarheid wegens de ANBI-status is dat een aantrekkelijke manier van doneren die, naar wij hopen, door anderen zal worden nagevolgd.

In 2023 zal de Stichting stappen zetten om verdere verbetering in de financiële positie te brengen. Het aanschrijven van fondsen, het verwerven van subsidie en het verder werven van donateurs staan hierbij centraal. Het is positief te kunnen melden dat voor het project 'Veilig Lopen naar School' inmiddels een vervolgbudget ter beschikking is gesteld.

Meer financiële ruimte maakt het mogelijk om stage- en vrijwilligersvergoedingen e.d. te realiseren.

Er ligt ook een wens voor professionele ondersteuning van de website.

Leiden, 5 juni 2023

Stichting Voetgangersbeweging Nederland

B. Leeuwenburgh, voorzitter

P.A. de Kok, secretaris

W.J. Lubbers, penningmeester

BALANS

Stichting Voetgangersbeweging Nederland		
Vermogenspositie per 31 december 2022		
Activa	2022	
bankrekening	1627,34	
Passiva		
lening oprichtingskosten		217,09
	1627,34	217,09
Vermogen per 31 december :		1410,25

Baten	2022
Donaties	
(Eenmalige) giften	1500,00
Sponsoring	
Fondsen	
Subsidies	
Leningen	
Totaal baten	1500,00

Lasten	2022
Kosten bestuur	
Kosten landelijke vertegenwoordigers	
Kosten representatie en reizen	80,02
Kosten administratie en bureau	88,30
Bankkosten	124,74
Deelname beurzen en congressen	
Kosten documentatie	81,06
Kosten website	273,18
Overige kosten	
Aflossing lening	217,08
Totale lasten	864,38
Voordelig saldo	635,62